

Foaia Diecezană

Organul eparhiei ortodoxe române a Caransebeșului

<p>Prețul abonamentului:</p> <p>Pe un an 240 Lei Pe jumătate de an 120 Lei Pe un pătrar de an 60 Lei Un număr 5 Lei Pentru străinătate pe un an 300 Lei</p>	<p>APARE DUMINECA</p> <p>Manuscrisele nu se înapoiază și se adresează redacției „Foaia Diecezană”, iar banii pentru abonamente și inserații se trimit administrației „Tipografia și Librăria Diecezană” în Caransebeș.</p>	<p>Prețul inserțiunilor:</p> <p>Pentru publicațiuni oficiale, concursuri edicte etc. publicate de 3 ori, dacă conțin până la 150 de cuvinte 120 Lei, până la 200 de cuvinte 180 Lei, de aci în sus 200 Lei</p>
--	---	---

De anul nou.

Trec ani tot mai cruzi și mai cumpliți pentru omenirea plină de patimi.

Și soare-răsare și soare-apune și miazăzi și miazănoapte s'au involburat în hora nebună și sângeroasă a războiului.

Omenirea s'a certat, s'a urît, s'a înșelat și s'a ucis un an întreg. Un an plin de groază, de urgie, de așteptări înfrigate, de desiluzii, s'a scurs.

Un an plin de domnia răului, de puterile întunericului, de deslănțuirile oarbe ale tuturor patimilor s'a coborât în tăcerea trecutului.

Parecă acest timp ce se scurge neobosit și neoprit este mai nepăsător ca oricând la înnoirea sa, an de an, ce i-o celebrează omenirea.

Înnoire păgână, care de mult nu mai poate opri patimile din desfășurarea lor, puterile întunericului din lucrul lor, deslănțuirile oarbe din mersul lor plin de nenorocire și sânge.

Deoarece omenirea a despărțit înnoirea timpului de înnoirea creștină a vieții sale de sub aceste timpuri; omenirea s'a descătușat de datoriile sale de înnoire, an de an, a sufletului împătimit, a simțurilor păcătoșite; ea înnoește timpul acesta bătrân, îl sărbătorește păgân și cere dela el minunile prefacerilor, înnoirilor și învierilor nesocotite.

Și timpul își continuă calea sa cu povara monstruoasă a luptelor intestinale, a luptelor externe, a crimelor și uciderilor.

Lumea s'a despărțit păgân și a pierdut sensul creștin al înnoirii, al nașterii din nou dimpreună cu pruncul Iisus, ea trăește sensul păgân al împătimirii, an de an, sub timpuri.

Prin nașterea Sa, Domnul nostru Iisus Hristos a eliberat omenirea din puterea oarbă

a neștiinței și a oprit-o de pe calea sa prăpăstioasă, a pierzării sub păcat.

Domnul nostru Iisus Hristos înnoește dumnezeiește timpurile pentru întreaga omenire. El întronează pacea dintre Creator și creatură, prin împăcarea de pe cruce; El întronează dragostea între creaturi; vieața Lui, ce ne-o dăruiește, este vieață nouă pe pământ și vieață eternă în ceriuri.

Nicicând omenirea prin puterile sale nu reușise să ajungă la o astfel de primenire a sa, deaceia și darul Divinității a fost darul cel mai prețios care s'a dat omenirii.

Prin nașterea pruncului Iisus omenirea se naște din nou; deaceia Biserica a legat sensul creștin al nașterii Domnului nostru Iisus Hristos între oameni, repeșind și pomenind această naștere, real și cu toate puterile ei viuificatoare, an de an.

An de an, sărbătorirea creștină a anului nou cade pentru lumea creștină în mijlocul sărbătorilor de iarnă ale Nașterii Domnului.

An de an, Biserica îndeamnă întreaga lume creștină la o nouă primire în sânul ei a pruncului Iisus; an de an, Biserica îndeamnă pe toți creștinii la o altă și nouă naștere și înnoire.

Numai impunând, deaceia, sensului păgân sensul creștin al Nașterii, omenirea se va putea preface și înnoi deodată cu Anul nou; numai întronând dragostea între membrii săi, omenirea se va putea bucura de pacea atât de dorită acum.

Și numai atunci va putea cere, ca acum 100 de ani poetul Grigorie Alexandrescu, împlinirea atâtoro deziderate umane, pe care trăirea păgână le-a transformat în himere.

Și numai atunci ne vom putea dori un an mai bun!

Prof. Dr. Petru Rezuș

Nașterea Mântuitorului

I.

Neascultarea protopărinților noștri a atras asupra întregului gen omenesc pedeapsa dreptății divine. Alungarea lor din leagănul feeric ce li s'a gătit de către Creator potrivit cu ființa lor „după chipul și asemănarea Sa“¹⁾, le deschide calea pribegiei într'o lume decăzută și înrăutățită²⁾. De aci înainte ei sunt copii cari, rupând legătura firească față de căminul cald părintesc, printr'un act necugetat, vor fi siliți să înfrunte singuri greul vieții.

Totuși, atotbunătatea lui Dumnezeu ține seamă și de împrejurările externe cari au determinat căderea omului. Ispititorul este cel mai mare vinovat, față de care omul are numai jumătate din vină. De aceea, în clipa alungării lui din rai, Dumnezeu îi lasă omului posibilitatea unei reabilitări³⁾. Această posibilitate enunțată sub o formă de promisiune de către Dumnezeu, este schintea ce se întrezărea în sufletele tuturor urmașilor lui Adam și Evei: venirea unui mântuitor. Acesta va reabilita pe om și-l va readuce, prin calea luminii depline, la căminul părintesc.

Venirea lui prinde forme explicite în proorocii⁴⁾. Iar plinirea acestora coincide cu nașterea Mântuitorului în mod suprafiresc, din fecioara Maria.

II.

Domnul și Mântuitorul se naște dintr'o fecioară, care n'a cunoscut bărbat. Minunea aceasta, a cărei aniversare o vom serba curând, a adus din partea multora obiecțiuni. Peste acestea stă lumina Mântuitorului, călăuzind milioane de credincioși perindați în lume vreme de douăzeci de secole.

Ideea de parthenogeneză (dela grec. *παρθένος* fecioară și *γένεσις* (*γενέσθαι*) naștere) a fost cunoscută în cursul vremii mai la toate popoarele din antichitate, dar numai în gura Proorocilor din Vechiul Testament ia o formă ideală, cuprinzând în sine un scop bine determinat.

Mitologiile popoarelor antice induc nenumărate cazuri de parthenogeneză care de care mai încălcite și lipsite de un scop bine precizat. Parthenogeneză, în aceste cazuri presupune o fecundație materială oarecare bine-

cunoscută, de ex. prin acțiunea razelor solare⁵⁾, prin vânt⁶⁾, prin fructe⁷⁾ și altele.

Alături de parthenogeneză este locul să amintim și ideea de theogamie (*ἡ θεογάμια*, căsătoria lui Dumnezeu). În credința păgânilor era atât de frecventă și atât de josnică, încât a dat naștere unei necredinți generale în rândurile membrilor ei. În cel mai bun caz, parțianii le dădeau o explicare alegorică⁸⁾.

Intellectualii vremii nu dădeau crezare propovăduitorilor oficiali și căutau refugiu în alte religii sau în filosofie⁹⁾. Față de numărul mare al zeilor și față de mithurile propovăduite oficial, se ridică, ca un strigăt în pustie, rațiunea iluminată a unor filosofi. Aceștia definesc persoana lui Dumnezeu prin atribute absolute și perfecte. Thales (*Θαλῆς*), unul din cei șapte înțelepți ai Greciei, îi atribuie lui Dumnezeu infinitatea¹⁰⁾; Pherekides (*Φερεκίδης*) eternitatea¹¹⁾; Phitagoras (*Πυθαγόρας*) îl numește cauză primară, unic și simplu, iar Philolaos (*Φιλολαός*) îl numește Creator și Pronietor al universului¹²⁾. Aceste concepții și multe altele asemenea lor, sunt streine de credința oficială a vremii.

Dacă amorurile senzuale ale zeilor și zeițelor erau de natură josnică și parthenogeneză avea o cauză materială, pentru muritorii vremii era o cinste cu care se mândreau toți acei ce își aveau origina printr'o theogamie¹³⁾. Nu numai popoare, ci și regii se făleau vorbind despre origina lor divină¹⁴⁾. Din acestea deducem dorința omului de a se simți legat de imperiul supraterestru, fie chiar printr'o legătură puțin onorabilă. Conștiința omului se prezintă aci într'o formă alterată și degenerată.

În ce privește nașterea Mântuitorului, ori ce apropiere față de acestea este nepotrivită. În cazul Mântuitorului nu poate fi vorba de theogamie. Asupra modului în care s'a conceput El nu avem nici un detaliu, rămânând această concepere în lumea misterelor. Mântuitorul este Dumnezeu mai întâi. Deci, născându-se din fecioara Maria, se umilește pe sine

6) Lactantius, *Divinarum institutionum libri V*, 12.

7) Vezi legenda frigidiană asupra nașterii lui Atys. Dr. I. Kiriac, *Mithologie*, București, 1924, pag. 477.

8) Dr. I. Kiriac op. cit. pag. 5, 33.

9) Vezi: E. Popovici, *Istoria Bisericească Universală*, c. I, ed. II, București 1925, pag. 68.

10) În sentințele atribuite lui de către Diogene Laertius, Dem. Theodorescu, *Istoria filosofiei antice*, București 1893, pag. 50-51.

11) În scrierea sa *Θεογονασία* sau *Θεογονία*. Theodorescu, op. cit. pag. 54.

12) Vezi Theodorescu, op. cit. pag. 67 ss.

13) Idem, pag. 83.

14) Așa: Ioniinii, Dr. I. Kiriac, op. cit. pag. 451. Comp. H. Roger, *Les miracles*, Paris 1934, pag. 103.

15) Așa, regele Seleucos, fondatorul Antiohiei; Alexandru cel mare; Romulus și Remus și alții.

1) Gen. 1, 26.

2) Gen. 3, 16 ss.

3) Gen. 3, 15.

4) Isaia 7, 14 și multe altele: Ps. 2, 7. Ps. 132, 11. Dan. 9, 24. Mfc. 5, 2. Ier. 31, 15.

5) Prin acțiunea cărora zeul Apollo avea relațiuni cu muritorii.

și nu se înalță, tocmai contrar parthenogenezelor theogamice păgâne a căror fruct nu este de origine divină și vrea cu tot dinadinsul să fie. Acei cari fac o apropiere între parthenogenezele păgâne și nașterea Mântuitorului¹⁶⁾ uită esența lucrurilor, selecționează după plac materialul și explică arbitrar.

Admițând o explicație alegorică a theogamiilor mitice, nu găsim totuși nici o asemănare între modul și scopul acestora și nașterea Mântuitorului. Cel mult găsim că, în theogamiile mitice există ideea de parthenogeneză (deși nu în toate) dar și aceasta alterată, materializând conceperea și neinducând nici un scop mai înalt decât dragostea sexuală în forma ei cea mai ordinară.

Ideea de parthenogeneză din S. Scriptură a Vechiului Testament este pusă alături de venirea unui Mântuitor-Dumnezeu într'un mod curat ideal, în care nu încap sub nici o formă ideea de theogamie¹⁷⁾. O argumentare bazată pe noțiunea de timp nu poate avea loc, căci și înainte de Mântuitorul a existat ideea de parthenogeneză într'o formă curată în gura Proorocilor contemporani cu popoarele dela cari se presupune că ar fi împrumutat-o. Și împrumutând o idee de undeva, foarte rar se întâmplă să o aduci nealterată, dar să o mai și idealizezi! Mai sigur este că păgânii au împrumutat-o dela Iudei, a căror credință a avut o influență deosebită asupra multora dintre păgânii dornici de a se apropia de un Dumnezeu perfect, departe de slăbiciunile omenești, într'un imperiu mistic, focar de atracțiune pentru sufletul omenesc de totdeauna¹⁸⁾.

Obiecțiunile aduse pe o argumentare filologică reușesc tot atât de puțin, dovedind multă reavoință printr'o semnificare falsă a înțelesului dat pe acea vreme cuvintelor. Astfel numindu-se Maica Domnului „hălamalah“, femeie, și nu „bethulah“, fecioară, prin acest cuvânt nu se vizează starea de feciorie a Maicii Domnului, notificând el numai genul și etatea¹⁹⁾. Iar după uzul biblic, fecioara logodită se numește „femea“ logodnicului ei. Maica Domnului se numește așa, fiind logodită legal cu Iosif. Tot așa și obiecțiunea bazată pe acele părți scripturistice cari amintesc despre „frații Domnului“. Prin aceștia se înțelegeau nu nu-

mai frații, ci și neamurile mai apropiate²⁰⁾. Astfel, se numesc frați Avraam și Lot, deși Lot era fiu al unui frate a lui Avraam²¹⁾.

Din cele expuse vedem că Nașterea Mântuitorului este unică și nu poate fi sub nici un chip asemănați cu parthenogenezele mitice. Obiecțiunile aduse cad la lumina unei cercetări obiective și serioase.

2. În lumea creștinilor, nașterea Mântuitorului a răscolit multe întrebări. Rațiunea omului căuta la rândul său o explicație satisfăcătoare a misterului. Mândria unora i-a dus pe mulți în prăpastia rătăcirilor²²⁾, dar nici explicarea dorită nu a întârziat. Sfinții Părinți și învățații Bisericii au adus explicarea misterului, atât cât se putea, spre satisfacerea rațiunii întârțită prin credință.

Dintre explicațiile cele mai de seamă reținem două: a recapitulării și a satisfacției.

După explicarea recapitulării Maica Domnului se opune Evei²³⁾, se face apărătoarea ei²⁴⁾, iar Mântuitorul Christos este noul Adam care recapitulează în sine omenirea și o împacă cu Dumnezeu.²⁵⁾

Cea de a doua explicație o găsim în cuvântările Sf. Vasile cel mare²⁶⁾ și Grigorie de Nazianz²⁷⁾. După această explicație era necesară aducerea unei expiațiuni pentru împăcarea dreptății divine; împăcarea aceasta nefiind omul în stare să o aducă, a trebuit ca Dumnezeu Fiul să se facă om. De aceea Sf. Grigorie de Nazianz zice: Hristos a devenit pentru noi „*ἀνομιὰ καὶ ἀνομία*“ (păcătos voluntar și în consecință, a intrat în mod voluntar sub blestem).

Teoria aceasta a satisfacției a fost reluată de către renumitul scolastic Anselm de Canterbury²⁸⁾ și dezvoltată în mod strălucit. El argumentează în mod filosofic necesitatea întrupării lui Dumnezeu, singurul om care putea aduce prin jertfa sa o satisfacție corespunzătoare majestății infinite a lui Dumnezeu, jignită prin neascultarea protopărinților noștri.

20) După explicațiile date de către s. Părinți: Hieronim, In Mat. C. 1, n. 4. Teod. In Gal. 1, 19. Ephiphanus Haer. 29 e. 78. Ambrosius, De inst. virgin. C. 6, Comoroșan, op. cit. pag. 392.

21) Gen. 13, 8. Comoroșan, op. cit. pag. 392.

22) Rătăcirile lui Cerint și a Ebioniților pe timpul apostolic, în sec. al II-lea a lui Carpocrat, Teodot și Artemon. În sec. al III-lea, Paul din Samosata și mai nou Sociniani și Raționaliștii. După aceștia Mântuitorul este om simplu cu toate consecințele ce decurg din acest fapt.

23) Iustin Mart. Dialog cu iud. Trifon, c. 100 Patr. Greaca C. c. VI. 471—800. Ireneu, Adv. haer. XVII, 5; XVIII, I, 4. P. G. VII, 437—1224.

24) Ireneu, Adv. haer. III, XXII, 3, 4., P. G. VII, 853 ss.

25) Idem III; XVI, 6; XVIII, I, 7; IV, pref. 2; XX, 8. P. G. VII, 853 ss.

26) In Psalm, XLVIII, IV, 3.

27) Orat. 37, I P. G. XXXVI.

28) In opera: „Cur Deus homo (factus est)?“ E Popovici. Ist. Bis. Univ., C. II, ed. II, Buc. 1922, pag. 198.

16) Intre aceștia vezi: Saintyves, Mamele virgine și nașterile miraculoase, Paris-Nourry 1908 (în l. franceză), H. Roger, op. cit., pag. 92—114.

17) Aci este bine să amintim vorbele Mântuitorului: „... la înviere nici nu se vor mărita nici se vor însura, ci vor fi ca îngerii lui Dumnezeu în ceruri“ Mat. 22, 30.

18) Vezi mărturia lui Cicero, E. Popovici, op. cit. pag. 68 ss.

19) Vezi părerea lui Origen. In Levit. hom. 8 n. 2, Comoroșan, Dogmatica ortodoxă, p. specială, Cernăuți 1889, pag. 391,

Această explicare este și astăzi cea mai satisfăcătoare pentru rațiunea omenească, dacă nu se încumetă a trece granițele firii sale.

Dincolo de acestea stă haosul plin de „fata morgana“, pustiu în care zadarnic cauți isvorul mântuirii. Acolo este lumea decepțiilor spirituale și moartea cea mai îngrozitoare, moartea sufletească.

III

Departate de formele degenerate din miturile tuturor popoarelor vechi, Nașterea Mântuitorului s'a înfăptuit pe vremea cărmuitorului Siriei Quirinius în Bethleemul Iudeii din pururea fecioara Maria²⁹⁾. Modul acestei concepții întrece înțelegerea noastră, dar amănuntele externe ale nașterii sunt plinirea proorociilor. Scopul nașterii și forma acestei concepții extraordinare își găsesc explicarea deplină în iconomia divină, a cărei puncte cardinale le-a fixat Biserica noastră prin cele mai strălucite minți ale ei și în Sinoade sub îndrumarea Mângâietorului.

Să ne amintim cu bucurie scopul nașterii Mântuitorului a cărui jertfă e perpetuată pe sfânta masă din altar și se cere a fi împropriată de către fiecare om a cărui viață este numărată în ani.

Decan Ioan.

Lucruri de îndreptare în:

Cărțile de școală primară.

Pentru a ne veni mai ușor de a afla toate greșelile găsite în aceste manuale, vom arăta acest lucru la cele patru clase primare, începând cu clasa întâia și terminând cu clasa a patra.

Ne vom opri numai la aceste clase, deoarece în aceste clase sunt elevi mai mulți, plecând după aceasta în diferite școli secundare sau diferite meserii. Rămânând ca altădată a face reflecții și asupra materiei de Religie la cele trei clase complementare.

Clasa întâia. Am găsit ceva de spus la Abecedar pentru sat, partea II-a. I. La pagina 14, la lecția: Copilăria lui Iisus, se afirmă: Când Iisus avea 13 ani, porni cu părinții la Ierusalim. Mai întâiu Iisus când a făcut acest lucru era de 12 ani și nu 13. Apoi nu spune că Iisus pleacă dela Nazaret, care era casa

părinților săi și tot acolo se întoarce, ca să nu se confunde cu Betleemul, care a fost numai locul nașterii. Autorul se mulțumește să spună numai ceva vag: „După aceea, Iisus a plecat cu părinții acasă“ pag. 14, cartea arătată mai sus.*)

II. — Tot în această carte, la pagina 60, în lecția despre: „Răstignirea lui Iisus“ și la pagina 61 în lecția: „Invierea lui Iisus“, avem de observat: Mai întâiu se face o mare greșală că la pagina 59, deci înainte de a ști despre Invierea lui Iisus, se dă o bucată de citire cu titlul: „Paștele“, care foarte nimerit ar fi fost să se fi tratat după ce se cunoșteau aceste lecții.

O greșală este că aceste lecții cu privire la Răstignirea și Invierea lui Iisus se dau sub forma de poezii, când foarte bine era să se fi dat sub formă de proză, ca să poată înțelege ceva copiii, căci sub formă de poezie este foarte greu a înțelege despre ce este vorba la vârsta pe care o au copiii de clasa I-a primară.

Cartea de clasa II-a. În această carte am găsit greșelile cele mai multe și mai mari între care și o erezie.

Așa, dacă le luăm după șirul în care sunt așezate, avem de observat următoarele:

III. — a) La lecția: rugăciunea dumnezească „Tatăl Nostru“ cu explicarea care se dă este prea grea pentru clasa II-a primară, pagina 162—163.

IV. — b) La lecția: Uciderea pruncilor și Fuga din Egipt, dela pagina 168 a manualului citat, observăm că este natural să fie așezată imediat după lecția: Magii dela Răsărit. N'are nici un rost ca între aceste două lecții să fie lecția: „Dreptul Simion“, Ducerea la templu, pag. 167—168, care foarte bine poate să fie așezată după lecția: Uciderea pruncilor și Fuga din Egipt.

V. — c) Greșală mare găsită tot în această carte se află la lecția: Patimile și moartea lui Iisus, pag. 175, care este exprimată prin cuvintele: „Trei zile a stat răstignit pe cruce între doi tâlhari“. Din aceste vorbe și din contextul lecției, autorul afirmă acest lucru despre Domnul nostru Iisus Hristos.

Este o foarte mare greșală această afirmare, căzând în rătăcire dogmatică ce ne duce la o erezie. Ca răspuns la această chestie, în proporție cu spațiul pe care-l avem noi, spunem în esență adevărul: „Că Domnul nostru

*) Toate cărțile din cele patru clase primare sunt editate de Casa Școalelor și Cultura Poporului în numele Ministerului Educației Naționale, București, 1939.

Iisus Hristos a fost răstignit pe cruce Vineri, după ce a fost judecat și condamnat. Și anume a fost pironit pe cruce Vineri, pe la al treilea ceas din zi (ora 9 dimineața) și muri pe la ceasul al 9-lea din zi (ora 3 după amiază) dându-și duhul în mâinile Tatălui strigând: Săvârșitu-s'au“.

VI. d) Altă greșală tot în acest manual este cu privire la: facerea semnelui sfintei Cruci, pagina 170, de care am făcut cunoscut atât P. S. Episcop al Dunării de Jos, cât și Sf. Sinod, care a luat măsurile de îndreptare a acestei mari greșeli.

Partea greșită din închinare, după acest manual, este: când spune al „Sfântului Duh“, ducem degetele la umărul drept; iar la vorba „Amin“ ducem degetele la umărul stâng.

VII. e) Despre serbarea zilei de Duminică, pagina 177, tot în această carte avem de zis următoarele: Dacă această lecție nu s'a așezat după ce s'a vorbit de Înviere și între lecția: Arătarea lui Iisus după Înviere este neapărat să se spue că Duminică se serbează și în amintirea Învierii Mântuitorului nostru Iisus Hristos, ceea ce lecția tratată nu amintește.

VIII. Cartea de clasa III-a primară, pagina 246 și în cartea de clasa IV-a primară pagina 286, unde se dă neexplicat mai ales pentru elevi de clasele primare, profeția lui Iacob cu privire la venirea Mântuitorului nostru Iisus Hristos. Textul încurcat din aceste două manuale, citat întocmai, sună: „Astfel Patriarhul Iacob, când a fost să moară, a prorocit că Mesia se va naște din neamul lui Iuda, unul din fiii lui Iacob“.

Explicit pentru cine vrea să cunoască acest fapt cât și pentru elevii din școala primară ar fi astfel: „Venirea Mântuitorului nostru Iisus Hristos a fost prorocită și în binecuvântarea ce o dă Iacob fiului său Iuda la sfârșitul vieții sale, cuvinte care sună: „Nu va lipsi domn din Iuda și povățuitor din coapsele lui până ce nu va veni Împăratul și acela va fi așteptarea Neamurilor“ (Geneza 49, 10).“

IX. La aceiaș lecție cu titlul: Botezul lui Iisus din cartea de clasa III-a Primară, pagina 246 și 249 și în cartea din cl. IV-a pag. 289, găsim o contraziceră. Așa în cartea de clasa III-a se spune: Când Iisus ieși din apă, cerurile se deschiseră și Duhul Sfânt se pogorî din cer asupra Lui, ca un porumbel. Totodată se auzi un glas din cer zicând: „Acesta.... In cartea de cl. IV-a se spune: Când a intrat Iisus în apă, s'a făcut o lumină mare și Ioan a văzut pe Sf. Duh coborându-se, în chip de porumbel deasupra lui Iisus. Tot atunci s'a auzit

un glas din cer dela Dumnezeu Tatăl zicând: „Acesta....“

Greșala se vede, că în cartea de cl. III-a Sf. Duh și cuvintele Tatălui își exercită puterea după ce iese din apă; în cartea de cl. IV-a acest lucru se petrece când intră Iisus în apă. E o greșală, care ne duce la o rătăcire, neștiind nici elevul nici dascălul respectiv sau preotul după aceste manuale, care este lucru adevărat.

X. In lecția de religie cu titlul: Robia babilonică și proorocul Daniel ni se dă fără înțeles precis despre care tinerii robi se vorbește căci îi numește: Când slujitorii, când alți tineri, când numai cei trei tineri robi, când cei trei tovarăși cu care Daniel slujă la curte. Pentru edificarea mai complectă cităm cuvintele întocmai: așa se spune între tinerii robi era și unul învățat.... Impreună cu alți tineri, slujă la curtea Împăratului din babilon.... Cei trei tovarăși cu care Daniel slujă la curte, n'au ascultat.... Slujitorii, care i-au aruncat în foc, au fost arși... Numai cei trei tineri robi n'au avut nimic.

XI. In cartea de cl. IV-a este nevoie să se trateze sfintele Taine, începând cu Taina sf. Botez și Ungerea cu sf. Mir, după care vorbește despre Ispitirea lui Iisus, Alegerea Apostolilor etc. Despre Taina sf. Cuminecături tratează de două ori. Așa la pag. 295 cu ocazia lecției Cinei celei de Taină și în alt loc după lecția: Arătările lui Iisus după Înviere sub titlul: Împărtășania și Spovedania pagina 305.

Despre sf. Împărtășanie-Spovedanie dacă voim să tratăm cronologic, să facem acest lucru înaintea lecțiilor: Învierea și Patimile Mântuitorului nostru Iisus Hristos.

XII. O greșală în cărțile din toate clasele primare ar fi: când se pronunță numele de Iisus să zicem: „Domnul nostru Iisus Hristos“, termeni cari lipsesc în cărțile susnumite.

* * *

In afară de aceste greșeli din cărțile celor patru clase primare am găsit două mari greșeli și într'un manual de care se servesc mulți preoți la predarea învățământului religios sub titlu: Hristos în școală de Dumitru Călugăru — Sibiu 1934. Manualul catihetului ortodox pentru școala primară.

XIII. a) Tratează greșit facerea semnelui Sf. Cruci în trei pagini (pag. 5-7).

XIV. b) In tot cuprinsul cărții autorul scrie cuvântul Iisus cu un singur i (Isus).

Preot Alex. Ciuhureanu
din Eparhia Dunărei de Jos.

Cuvântare

rostită la depunerea jurământului membrilor „Gărzii Naționale“ din comuna Jebel.

În fața Evangheliei și a crucii Mântuitorului, luminați de flacăra luminei de ceară curată, — care simbolizează curătenia vieții creștinești, — pe lângă mirosul de tămâie și stropiți cu apă sfințită, ați depus jurământul de credință Majestății Sale Regelui Carol II și Gărzii Naționale a Frontului Renașterii, organizație creată de înțelepciunea Regală, pentru adunarea într'un singur mănunchi, a tuturor forțelor creatoare ale neamului românesc.

Prin jurământul depus, ați făcut mai mult decât o făgăduință. Ați luat pe Dumnezeu martor, că această promisiune ați făcut-o după o matură chibzuință, după un examen serios și amănunțit de conștiință.

Iată pentru ce jurământul depus azi vă obligă pentru totdeauna față de Rege, față de țară și de Garda Națională, a cărei membrii devotați ați jurat să fiți.

Biserica noastră, a așezat — pentru importanța sa — jurământul alături de rugăciune și vot sau făgăduință, în marele capitol al cultului extern, care ne pune în legătură cu Dumnezeu prin forme adecvate cu natura noastră.

Pentru importanța sa morală, biserica noastră ia parte totdeauna la depunerea jurământului de credință a ostașilor și a slujbașilor țării. Dar biserica ortodoxă mai ia parte cu tot elanul la depunerea jurământului membrilor „Gărzii Naționale“ pentru că la dezvoltarea în timp și la consolidarea României de azi, biserica noastră a avut un rol însemnat, luând parte activă la toate actele importante ale neamului românesc. Istoria neamului nostru — de aproape 200 de ani — este bogată în bucurii pentru acest neam dar și plină de amărăciuni. Biserica ortodoxă și-a luat partea cu prisosință, mai puțin din cele dintâi și mai mult din cele din urmă, suferind alături de credincioșii săi prigoanele străine de orice fel, pentru că la urmă să se bucure împreună cu fiii săi de ziua cea mare a uniunii din 1918.

Ori de câte ori este vorba de o acțiune, întreprinsă în interesul neamului românesc, biserica nu lipsește cu sprijinul său efectiv și cu binecuvântarea sa. Și acolo unde credincioșii cerșesc ajutorul lui Dumnezeu, acel ajutor nu li se refuză, pentru că însuși Mântuitorul Iisus Hristos ne-a învățat spunând: „cereți și vi se va da vouă“. (Lc. cap. 11 v. 9).

Și noi azi am cerut ajutorul și binecuvântarea Domnului asupra membrilor Gărzii Naționale din comuna Jebel și Pădureni.

Prin jurământul solemn depus azi, ați devenit o asociație deosebită de ceilalți locuitori ai comunei. Ați devenit garda care veghează neconținut, plină de grijă și de patriotism asupra destinelor neamului nostru. Pentru aceasta sunteți „Garda Națională“, ca să fiți vecinic de de strajă și să veghiați „cu vreme și fără vreme“ (II. Tim. 4. 2.) asupra sortii națiunii noastre.

Dar, jurământul odată depus, trebuie între orice împrejurări și cu orice riscuri ținut!

„Tuturor celor ce au jurat, le înfățișează o pildă frumoasă comandantul roman Attilius Regulus. El a fost prins în război de Cartagineji, vrăjmașii Romanilor, care după șase ani, l-au trimis la Roma, să susțină cauza păcii. Totuși mai înainte de a pleca, l-au pus să jure că se va întoarce înapoi, dacă nu va izbuti să înduplece pe Romani să facă pace. Dar întors la Roma, Regulus a spus senatului cât de slabi sunt Cartaginejii din punct de vedere militar, și a îndemnat pe Romani să ducă înainte războiul. După aceasta, voind să se întoarcă la închisoarea lui, toți, chiar și preoții păgâni au căutat să-l abată de la acest gând. Dar el a răspuns: „Eu nu mă tem de chinurile Cartaginejilor, cât mă tem de călcarea jurământului meu“. De aceea s'a întors la Cartagena, unde-l aștepta o moarte groaznică“¹⁾.

Față de acest exemplu, vă voi istorisi o altă întâmplare, din care veți vedea pedeapsa ce-l așteaptă pe acela care-și calcă jurământul.

„Vladislav regele Ungariei a încheiat pace cu Sultanul Turcilor Murad II și o întări cu jurământ. Cu toate acestea, începu din nou războiul. Lupta se dădu la Varna (1444), și cu toate că regele ungar avea mai mare număr de soldați, fu bătut și ucis cu cea mai mare parte din nobilii lui“²⁾.

Iată două exemple, primul de virtute prin respectarea jurământului făcut, chiar cu riscul vieții — al lui Attilius Regulus, — iar cel de al doilea, ne arată pedeapsa pe care o aplică Dumnezeu fără întârziere aceluia, care-și calcă jurământul.

Desigur, DV., ca români, ca neam de sânge cu romanii, veți urma exemplul romanului Attilius Regulus și nu pe acela al nomadului și sperjurului Vladislav.

Ca membrii ai Gărzii Naționale, aveți datoria să vă respectați cuvântul întărit prin ju-

1) Arhim. Scriban: Manual de morală pag. 615.

2) Arhim. Scriban: Manual de morală pag. 423.

rământ! Respectând acest jurământ, să cultivați virtuțile cetățenești și creștinești, căci numai în această formă veți fi în spiritul Frontului Renașterii Naționale.

Să fiți cu iubire față de Biserică, de Rege, de tron și patrie; să fiți disciplinați, ascultători, viteji și plini de curaj! Aceste virtuți cetățenești, dacă le veți încălzi cu credință și dragostea, cu bunătatea, cu blândețea și mila, aceste flori frumoase ale virtuților creștine, veți fi într'adevăr buni români și buni creștini, de care țara noastră are azi mai mult ca oricând nevoie.

Convins că veți bătați aceste căi frumoase ale virtuților în activitatea DV., implor binecuvântarea lui Dumnezeu asupra jurământului depus și asupra muncii pe care o începeți, care muncă să dea Dumnezeu să aducă roade bogate pentru scumpa noastră Românie, Amin.

Liviu Surlașiu
paroh - Jebel.

Rugăciune

Sub bolta gândului la Tine
Ingenunchind în altă vrere
Cu-atâtea tănuiri azi vine
Nemângăiata mea durere.

Cu-atâta vină răscolită
În sângele vrăjit de iele
Cu-atâta patimă dospită
În noaptea rătăcirii mele.

Aduc cu mine toată firea
Care creșcu din răutate
Mi-aduc întregă plămădirea
Din întuneric și păcate.

O, Doamne-al păcii din altare
Care aduni și care seceri
Mai poate-avea acum iertare
Trudita vieții mele treceri?

Eu vin la poala Ta curată
Cu rugăciunea mea fierbinte
Schinteia dragostei curată
În suflet, o mai am Părinte...

Ea singură m'aduce'n tinda
În care duhul Tău plutește
Mi-aștept iertarea sau osânda
.....
Tu Doamne-acuma, cântărește.

N. Loga.

PREA SFINȚIA SA PĂRINTELE EPISCOP VASILE

*mulțumește pe această cale
tuturor Prea Cucernicilor
protopopi și preoți, cari i-au
trimis felicitări de sfintele
sărbători și anul nou, îm-
părtășindu-le tuturora, bine-
cuvântarea Arhierească și
dorindu-le tot binele.*

Ș T I R I

Praznicul Crăciunului. Ziua întâia a sfintei Nașteri a Domnului nostru Iisus Hristos a fost celebrată în Biserica catedrală din loc cu un niare fast.

Liturgia a fost pontificată de P. S. Episcop Dr. Vasile Lazarescu, înconjurat de un impresionant sobor de preoți: Onor. Domn Cons. ep. Romul Ancușa, P. Cuvioșia Sa Dr. L. Busuioc, Protopresbiter Dr. Zeno Muntean, directorul Academiei teologice, Preot G. Vior, Preot I. Suru, Preot P. Bogoevici, Preot Prof. I. Firca, Preot Prof. Dr. P. Rezuș, Protod. T. Roșca și Diac. I. Dalea.

În timpul liturghiei a fost hirotesit întru iconom stăvrofrof Onor. Domn Cons. ep. Romul Ancușa, care a răspuns la cuvintele P. S. Episcop cu o emoționantă alocuție. Pastorală P. S. Episcop, apoi, a fost ascultată de numeroasa asistență a credincioșilor cu dragoste și atenție încordată.

La recepția dela Reședința episcopală, P. S. Episcop a făcut un impresionant apel înspre armonie, muncă și asistență a acestei instituții bisericești pe toate tărâmurile sale de activitate. A răspuns cu multă însuflețire Dl. Președinte al Comunității de Avere: R. Boldea.

În ziua a doua de Crăciun au servit aceiași preoți sub protia Onor. Domn Cons. ep. Romul Ancușa, care a predicat despre Nașterea Domnului.

La fel în ziua a treia de Crăciun.

Mulțumită publică.

Părintele D. Anuțoiu și Epitropia parohiei Valeadeni mulțumește călduros următorilor credincioși: Ion Jorz 29 și soția Sofia, Martin Băbun și soția Elena, pentru perdelele dela altar donate precum și lui Antonie Ivan cu soția Maria precum și lui Ion Barbu cu soția Ana pt. 2 candelile donate sfintei biserici. Dumnezeu să le răsplătească din belșug daniile făcute.

Ororile războiului. Dela începutul războiului, anglo-franco german au fost scufundat până acum 205 vapoare împreună cu aproape 800.000 tone mărfuri. Unde mai pui mulțimea imensă de avioane distruse și miile de soldați rămași pe câmpul de luptă?

Groznic cutremur de pământ în Turcia. Săptămâna trecută s'a abătut cu furie, noaptea, un cutremur de pământ, a cărui epicentru se crede, că a fost într'o localitate din Anatolia. Mai multe zeci de mii de oameni au rămas sub ruinele caselor. Sute de mii de ființe desperate au rămas în mijlocul gerului fără adăpost.

Iarnă grea. S'a pus iarnă grea pe întreg cuprinsul țării; de câteva zile ninge și în întreg județul nostru

Notă oficială

Nr. 7284 E 1939.

Spre orientare se comunică în copie On. Oficii parohiale și protopresbiterale adresa Consiliului Central bisericesc Nr. 11457/1939:

Copie:

„Patriarhia Română.

Consiliul Central Bisericesc Nr. 11457.

București 20 Decembrie 1939.

Prea Sfințite,

Pentru a feri Patriarhia Română ca și părțile sale constitutive de primejdii neprevăzute în ce privește imobilele lor, cu frățească dragoste Vă aducem la cunoștință că începând de la data prezentei, imobilele bisericesti din categoria I-a masiv-tare, a căror valoare nu trece de 200.000 Lei precum și conținutul lor, vor fi asigurate direct la Fondul General de Asigurare care funcționează pe lângă Eforia Bisericii ortodoxe Române.

Tariful de asigurare este de 1 la mie pentru clădiri și 1.50 la mie pentru conținut (mobilier).

În ce privește clădirile care trec de această valoare, precum și cele din categoriile arătate mai jos, care urmează a fi reasigurate, tariful va fi cel anterior din convențiile ce avem cu societatea de asigurare, adică:

mixt-tare	clădiri	3.50	la	mie
	mobilier	4.50	"	"
lemn-tare	clădiri	5	"	"
	mobilier	6	"	"
masiv-lemn	clădiri	5	"	"
	mobilier	6	"	"
mixt-lemn	clădiri	7	"	"
	mobilier	10	"	"
lemn-lemn	clădiri	9	"	"
	mobilier	12	"	"

Această măsură nu schimbă nimic din pozițiile luate până acum, ci numai precizează cele două categorii, astfel încât atunci când parohiile fac ofertele de asigurare, să știe mai dinainte ce au de plătit față de categoria în care înțeleg să așeze clădirile asigurate.

Aducând la cunoștința Prea Sfinției Voastre cele de mai sus cu frățească dragoste, Vă rugăm să binevoiți a dispune ca această decizie să fie adusă la cunoștința celor în drept, prin

organele de publicitate eparhiale sau prin ori ce alt mijloc Veți binevoi a crede.

Primiți, Vă rugăm, Prea Sfințite, ale Noastre întru Hristos frățești îmbrățișări.

(L. S.) Președinte:

Patriarh, indescifrabil.

Referent:

indescifrabil."

Caransebeș, la 28 Decembrie 1939.

Episcopul:

† Vasile m. p.

Consilier referent:

Dimitrie Sgăverdia m. p.

Concurs

În baza ordinului Venerabilului Consiliu Eparhial Nr. 3214 B. ex 1939 din 20 Maiu, se publică concurs, cu termen de 30 zile de la prima publicare în „Foaia Diecezană” pentru postul de preot la parohia I-a de clasa II-a din comuna **Greoni** protopresbiteratul Orașița, devenită vacantă pe urma pensionării preotului George Popa.

I. Beneficii.

1. Sesiunea parohială în extindere de 32 jugăre.
2. Birul parohial uzitat.
3. Veniturile stolare uzitate.
4. Ne fiind casă parohială de locuință se va îngrij alesul preot.

II. Indatoriri.

Preotul ales este obligat a-și împlini toate datorințele preoțești și pastorale, a predica regulat în fiecare Duminică și sărbătoare și a catehiza la școala primară, fără nici o altă renumerație.

Toate impozitele după beneficiile de mai sus cad în sarcina preotului ales,

Cei ce doresc să ocupe acest post, întrucât vor avea calificarea cerută pentru parohii de clasa II-a precum și binecuvântarea P. S. S. Episcopului diecezan, să-și înainteze cererile, adresate consiliului parohial ortom. din Greoni prin Prea On. Oficiu protopopesc a Orașiței.

Reflectanții se vor prezenta, pe lângă prelabila încunoștințare a Prea On. Domn protopresbiter tractual, în vre-o Duminică sau sărbătoare în sfânta biserică, spre a-și arăta dexteritatea în cântare, tipic și oratorie, însă nicidecum în ziua de alegere.

Greoni, din ședința consiliului parohial ținută la 9 Iulie 1939.

Preșepinte.

L. S.

Secretar:

Ioan Lupinca
adm. paroh.

Adam Boțoc

În conțelegere cu Oficiul protopopesc.

Greoni la 26 Iulie 1839.

Virgil Musta
protopop.